

7. *Curs practic de Aritmetică și Geometrie*, pentru clasa V—VI. Aprobata sub Nr. 3568/907. *Prețul 50 fil.*

8. *Elemente de Geografie și Constituție*. Ed. VIII. Aprobata sub Nr. 7289/912. *Prețul 60 fil.*

9. *Curs practic de limba română*. Ed. IX. Aprobata sub Nr. 5616/913. *Prețul 60 fil.*

10. *Curs practic pentru învățarea limbii maghiare*. Partea I. Ed. X. Aprob. sub Nr. 5345/910. *Prețul 50 fil.*

11. *Curs practic pentru învățarea limbii maghiare*. Partea II. Ed. VIII. Aprobata sub Nr. 5345/910. *Prețul 50 fil.*

12. *Curs practic de Istoria Ungariei*. Ed. I. Aprobata sub Nr. 7190 Șc. 1913. *Prețul 50 fil.*

13. *Curs practic de Istoria naturală*. Ed. II. Aprobata sub Nr. 3073/914. *Prețul 60 fil.*

14. *Curs practic de Fizică și Chimie*. Ed. V. Aprobata sub Nr. 3808/914. *Prețul 50 fil.*

15. *Curs practic de Economia rațională*. Ed. II. Aprobata sub Nr. 1787/907. *Prețul 50 fil.*

16. *Curs practic pentru învățarea limbii maghiare*. Partea I. Ed. XI. Aprobata sub Nr. 4149/914. *Prețul 50 fil.*

17. *Curs practic pentru învățarea limbii maghiare*. Partea III. Ed. IV. Aprobata sub Nr. 148/914. *Prețul 60 fil.*

c) NICOLAE CRISĂARIU:

1. *Istorieare biblice*. Ed. V. Aprobata sub Nr. 3546 Șc. ex 1914. *Prețul 45 fil.*

2. *Istorieare bisericesti*. Ed. III. Aprobata sub Nr. 3546/914. *Prețul 40 fil.*

3. *Catehizm*. Ediția IV. Aprobata sub Nr. 3546/914. *Prețul 40 fil.*

d) GHEORGHE CHELARIU:

1. *Istoria naturală* pentru școalele populare. Aprobata sub Nr. 4203 Șc. ex 1914. *Prețul 76 fil.*

e) IOAN GEORGESCU:

1. *Curs de Economie* pentru clasa V și VI. Aprobata sub Nr. 3266/914. *Prețul 72 fil.*

*

Sub urmările de disciplină să interzică de a pune în mâna elevilor alte manuale decât cele aprobate de Conzistorul nostru eparhial și prevăzute cu clauzula de aprobare, fie că să cuprind în această consemnare, fie că — din greșală — au fost omise.

Învățătorii pentru sine și în afară de școală nu sânt oprți, de a conzulta și alte manuale.

Să interzică însă de a folosi, în una și aceeaș clasă și la acelaș obiect, manualele de diferite ediții și de diferți autori.

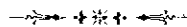
Toate aceste manuale au să procure dela „Librăria diecezană” din loc.

Îndatorăm învățătorimea, ca să se acomodeze strict acestor dispozițiuni, iar directorii locali și protopresbiterii, ca inspectori tractuali, să controleze împlinirea, având a raporta Conzistorului din caz în caz despre abaterile, ce s'ar întâmpla.

Caransebeș din ședința conzistorială școlară ținută în 9 Septemvrie. 1914.

1—3

Dr E. Miron Cristea
episcop.

Apel

cătră publicul orașului.

Fiind clima Galiției și Rusiei mult mai rece decât a noastră și nouă aici numai din cetit cunoscută, e neapărat delipsă prevederea soldaților de pe câmpul de luptă cu haine călduroase.

Acuma e timpul cel mai potrivit, când fiecare poate ba chiar trebuie să deă mână de ajutor acelora, cari pentru noi își varsă sângele și își sacrifică viața.

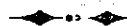
Avem foarte mare lipsă de piei, fără deosebire de calitate.

On. public e rugat să pună la dispoziția soldaților pei în număr cât de mare și acest dar să să trimită direct la adresa Dlui Dr Zoltán Medve, camarar ces. reg. și comite suprem în Logoj.

Sânt convins, că publicul orașului, a cărui marinimozitate e recunoscută de toți, va indeplini și aceasta rugare cu cea mai mare bunăvoință.

Canansebeș în 8 Octomvrie 1914 n.

Bordán m. p.
primar.

† Regele Carol I al României

Sufletele Românilor de pretutindene sânt întristate acum, căci Carol, înțeleptul Rege al României, marele Căpitan al armatelor române, a încetat din viață.

Nu este chemarea noastră a stabili mărimea acestui Rege. Istoria trebuie să recunoască, că Carol I a așăzat statul României pe cele mai solide temelii, el i-a arătat calea spre înflorire și întărire.

Înainte de 48 de ani Carol de Hohenzollern a-junge pe tronul Principatelor unite și în acești 48 de ani El a știut să facă din țara pe atunci vazala Turcilor nu numai o țară independentă, s'o libereze, ci să o ridice la rang de regat, și adecă cu vază în lumea întreagă.

Principele și Regele Carol a gândit, a voit, a simțit și a muncit, de aceea a putut avea rezultate cum rar să întâmpină în istoria omenirii.

Plecând de pe pământ a lăsat în urma sa creațiuni mari, neperitoare; o moștenire ce a putut produce o minte luminată, o inimă caldă și curată. Dar n'a lăsat înțelepciunea Sa. Aceasta împrejurare zguduie sufletele tuturor, căci cu înțelepciunea, prestigiul său, stima și trecerea, ce avea Regele Carol la curțile europene, ar fi avut un rol foarte mare în precizarea raporturilor politice din Europa după sfârșitul războiului mare de astăzi.

Sântem frații celor din statul, pe care răposatul Rege l-a ridicat la vază și mărire. Deplângem deci din inimă curată pe viteazul și geniahul Domn român Carol I, care a întemeiat armata română, mândria neamului românesc. Deplângem pe întemeietorul dinastiei române creditare, stimată și iubită de toți Români; pe cele a croit căile culturii române naționale, a deschis gurile Dunării pe sama comerțului românesc; pe cele a ridicat neamul românesc la vază introducând ordine, cultură și civilizațiune.

Noi, Români din statul ungar, deplângem nu numai pe Domnitorul viteaz, mare și înțelept al fraților din Regat, ci și pe cel mai sincer și devotat prieten al Maj. Sale Împăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I., pe marele binevoitor al monarhiei austro-ungare, dela care nu s'a întors până în ultimele clipe ale vieții sale.

Perdereă Regelui Carol I e simțită deci de toți. Ne mângăem însă cu nemurirea, ce acest mare Rege ș-a asigurat pentru totdeauna. Depinde acum dela cei rămași în urma lui să înainteze pe căile croite de înțelepciunea lui ca să ajungă cu siguranță la scop. Cei rămași să conducă statul român grijind, ca creațiunile mari ale marelui defunct să crească și înflorească.

*

Despre momentele din urmă ale marelui defunct a primit ziarul „Pester Lloyd“ din Budapesta următoarele informațiuni, trimise din București: „România stă sub impresia zguduitoare a neașteptatei morți a Regelui Carol. Despre moartea Regelui să spun următoarele: Regele, cum să știe, fusese cuprins înainte câteva săptămâni de o boală grea, dar înainte cu opt zile s'a arătat o ameliorare îmbucurătoare cu privire la starea sănătății sale. Eri (Vineri) Regele Carol s'a simțit peste tot foarte bine. Fiziceste, la aparență, înlărit, iar la minte vioi, a petrecut seara în cercul familiei, și dignitarii curții, care au avut ocaziune să l vadă în aceste ore șpuneau încă eri seara, că Regele a luat parte la conversație în mod foarte vioi. Pela orele 10 noaptea Regele Carol s'a simțit deodată foarte rău, I s'a re-nouit boala. Astăzi (Sâmbătă) dimineața, la orele 6 și jumătate, Regele Carol a murit. În țara întreagă domnește o jale generală“.

*

Impresia pe care a produs-o la Viena știrea despre moartea Regelui Carol e după „Pester Lloyd“ următoarea: „În toate cercurile politice de aici (Viena) să arată durerea adâncă față de moartea Regelui Carol al României, căruia i-să va păstra o durabilă și nul-

țumitoare aducere aminte, ca sincerului și convinsului amic al Austro-Ungariei și al Germaniei. Sinceră e și compătimirea față de România, care perde în Regele Carol un monarh mare și un conducător ascultat pe căile cari au dus România la mărire, asigurându-i locul cuvenit în consiliul popoarelor europene. În fața pierderii grele e mângăietoare conștiința, că opera vieții Regelui Carol și mai departe va trăi, și direcția pe care a stabilit-o el, cu cei mai mari bărbați de stat ai României, în politica țării sale va rămânea conservată. Lângă sicriul regelui său să va simți poporul român, abia acum conștient de mărimea sa, îndoit atât de pătruns de necesitatea de a ținea la politica Regelui Carol, ca la cea mai înșămnată și mai binefăcătoare moștenire a acestuia. Numai politica aceasta românească o poate avea moștenitoriul de tron, actualul Rege, conducătorul legitim al țării“.

Ziarul „S. D. Tageblatt“, organul oficios al politiceii naționale săsești din Sibiu, anunță cetitorilor săi moartea Regelui Carol cu cuvintele următoare:

„Din București sosește zguduitoră știre, că Regele Carol al României a murit. În toată Europa, pe unde zgomotul luptelor face să să cutremure țările, mințile stau pe loc, prieteii și dușmanii își descoper capetele în adâncă venerațiune înaintea Majestății Sale a — morții. Unul din marii principii ai lumii nu mai este. S'a dus Regele Carol, cel mare în gândire, mare în sentimente și mare în faptele sale. Nu este dat prea des unui principe să fie părintele, sprijinitorul și credinciosul sfătuitor al poporului său, în măsura cum a fost Regele Carol al României. Sub conducerea lui țara a luat un avânt, care o face să stea astăzi, mult respectată de toate țările Europei, în întâiul rând între statele din sud-ostul Europei. Sub a lui domnie s'au ridicat: cultura și științele, comerțul și economia națională a României, la înflorirea, a cărei semină natura o pusesse pe pământul țării și în sufletul poporului.

România a suferit astăzi cea mai grea pierdere pe care soarta i-a putut-o destina vreodată.

Cu jalea poporului român alătura simțim și noi adâncul doliu pentru Domnitorul țării amice nouă, pentru Domnitorul din casă princiară germană, pentru prietenul fidel al Austro-Ungariei și al împărului german.

Știam în cursul tuturor anilor guvernării sale ce înseamnă pentru noi sentimentele de fidelă amicitie a Regentului Regatului învecinat. Zilele furtunoase din urmă însă au încins cu o nouă legătură mai strânsă pe purtătorul coroanei regale române de domnitorii statelor noastre aliante. În zilele mișcate de cele mai viforoase valuri, Regele Carol ș'a închis ochii pentru totdeauna. Dar înainte dece s'a dus spre vecinica odihnă, el, principele păcii, a cimentat viitorul țării sale prin o nouă faptă pentru pace. Din nou a stabilit politica și pentru viitor, politica, care singură poate să fie spre fericirea țării. Și când acum bătrânul Rege ș-a închis ochii, a putut să o facă în deplină conștiință, că grelele datorințe de guvernare și le-a implinit atât de strălucitor, cum rar îi este dat vre-unui om pe acest pământ“.

Corpurile legiuitoare au fost convocate de urgență pe Duminică, la București și în fața lor Principele Ferdinand a pus jurământul pe constituție, proclamat fiind apoi de Rege al României, iar Principesa Maria de Regină și Principele Carol de moștenitor de tron. Armata a pus jurământul de fidelitate în fața noului Rege. (Tel. Rom.)

Individualitatea elevului în educația școlară.

Prof. **Ilie Orzescu.**

(Sfârșit)

Acești copii sânt greu de tratat. Deoarece nu sânt statornici, la ei să nu grăbim cu lauda, căci ușor ne păcălim. Trebuie deprinși spre o stăruință mai mare. Dați-le ocazie să repeteze pornirile bune cât mai des. Față de acești băieți vom aplica o severitate mai blândă. Să-i obișnuim să ia lucrurile în serios. Mai greu este la acești băieți să le atragi atenția, deoarece ei sânt foarte excitabili.

Temperamentul melancolic. Caracteristica lui este: senzibilitate mică și energie mare.

Ce privește partea fizică a melancolicului, el are o constituție fizică delicată, nu e gras. Are o privire liniștită.

Melancolicul se impresionează mai cu greu, dar răspunde cu mare energie la impresiile odată primite. E retras în sine, mai mult serios, câteodată chiar moros; în acțiunile sale este foarte precaut. Se apucă greu de ceva, dar dacă a luat odată ceva înainte, nu se mulțumește până nu sfârșește bine. Aceștia sânt oamenii, cari „tac și fac“. Sânt de un caracter firm. Se împrietenesc foarte anevoie, dar nu abdic ușor de prietenia făcută.

Școlarii melancolici sânt mai rari. Totuș putem observa cum unora dintre ei le place să se retragă dintre colegi, să stea singuri și să mediteze. Ei sânt foarte neîncrezători, de aceea ne vom putea apropia de ei numai prin amabilitate în gradul superlativ. Ca să-i scoatem din cercul ideilor lor fixe, vom aranja astfel lucrurile, ca să ajungă cât mai mult în societate. Acești băieți sânt foarte simțitori, trebuie deci să ne ferim de batjocuri sau ironii la adresa lor, căci aceasta i-ar face să urască și mai mult societatea. Să fim prietenoși față de acești copii, posomorârea lor să nu ni-i facă nesimpatice.

Temperamentul flegmatic. Caracteristica lui este: senzibilitate mică și energie mică.

Flegmaticul are de regulă corp voluminos, mișcări groase. Este trainic.

El nu se impresionează de nimic. Este greoi și târziu în judecată. Nu se împrietenește cu nimic, ori dacă da, la moment se și lasă de prietenie. Flegmaticul e bun numai pentru lucrări mehanice. Are porniri bune și rele acest temperament. Cele bune sânt: răbdarea, statornicia și perseveranța. Cele rele: leneș la minte, sfios la lucru, inclină spre neactivitate plăcută. Dacă s'a apucat de ceva, chibzucște de tot liniștit.

Școlarii flegmatici să cunosc prin aceea, că întârzie în toate lucrările lor. Aceștia mereu tre-

buesc îndemnați din partea educătorului. Pornirile bune ale acestui temperament trebuie dezvoltate, iar cele rele combătute. Partea mai mare a școlarilor bătuți o formează flegmaticii. Dar cu cât îi bați mai mult, pielea li să îngroasă și tot n'ajungi unde dorești. Cum să-i tratăm dar? În vr'un chip oarecare să le conturbăm liniștea atât de plăcută lor. S'a constatat, că foamea îi scoate din flegmă, dară aceasta nu să aplică între pedepsele școlare. Să le cerem mereu împlinirea datoriilor lor, amenințându-i cu pierderea libertății. Dacă nu-i băiat prost dealtcum, îl vom lua lângă noi până ce împlinește cererile noastre. Dacă e vorba, ca prin pedepse să-i facem mai mobili, apoi să pedepsim rar, însă atunci așa, ca să se zguduie în toată ființa lui.

V'am arătat temperamentele principale împreună cu caracteristicile lor mai cunoscute. Natural, că aceste temperamente nu obvin pure nici la singuratici indivizi, nici la popoară întregi. Ele sânt amestecate, iar numele să dă după tipul predominant. Vedem, că toate temperamentele au și părți bune și rele. Concluzia pentru educător este ușor de scos: Să ajutăm dezvoltarea părților bune și să combatem pe cele rele. Să nu arătăm simpatie ori antipatie față de cutare temperament, ci să tratăm toți elevii deopotrivă. Pe cei veseli îi vom domoli, pe cei fricoși îi vom încuraja etc. Dezvoltarea până la extrem a particularităților temperamentelor nu e bună. Așa degenerarea temperamentului coleric duce la furia, mania sufletească; degenerarea temperamentului sangvinic: la nebunie; cel melancolic prin apatia sa duce la tâmpenie spirituală.

Mai fericiți sânt indivizii, în cari temperamentul coleric este moderat prin cel flegmatic, iar cel sangvinic prin cel melancolic.

Pelângă cunoașterea temperamentelor, educătorul va nizu să cunoască întreg naturelul elevului său. Înțelegem sub naturel influința exercitată de întreg organismul fizic asupra stărilor sufletești. Naturelul atârnă dela tăria, slăbiciunea corpului, de sănătatea sau boala individului, dela compoziția sângelui, dela structura mușchilor și oaselor. Atârnă mai departe dela sol, climă (caldă, rece). Căci bine zice A. I. Odobescu în „Doamna Chiajna“: „Omul, ca firea, zâmbește cu soarele, se întunecă cu norii; s'alină cu seninul, se turbură cu furtuna; firește schimbarea naturei are răsunset în inima sa; fiește frunză, ce cade îngălbinată toamna, lasă un dor în sufletu-i întristat“ (Vezi: Încercări în Psihologie, de V. Gr. Borgovan).

Putem zice că: naturelul și temperamentul sânt factorii principali ai individualității. Pe acești

¹ La temperamente vezi: A. Matthias, Pedagogia practică, trad. de G. Bogdan-Duică. Dr P. Pipoș, Psihologie.

doi factori să bazează deosebirea între bărbați și femei, familii și familii, între națiuni și națiuni.

Având în vedere, că la formarea naturii și temperamentului a contribuit foarte națiunea individului, e ușor de explicat, ce greșală mare pedagogică este, a sili pe cineva să nvețe într'altă limbă, străină de sufletul, care a primit primele percepții în alt mediu și în limba sa maternă.

Ca să ne ușurăm și să putem cunoaște mai bine caracterile individuale, putem să introducem chiar exercițiul caracteristicilor, dupăcum să practică aceasta și azi în mai multe locuri. Aceste caracteristici s'ar ocupa cu observarea tuturor însușirilor — fizice și psihice — ale elevului, ca să ne formăm astfel o icoană fidelă a individualității lui. Spre acest scop îl vom studia în toate situațiunile în care ajunge; fie în școală, fie între străini, la escurzii, la jocuri etc. Ca introducere bună în exercițiul caracterizării ne pot servi punctele de orientare, după cari să făcea caracterizarea în seminarul pedagogic-academic întemeiat de Ziller în Lipsca. Aici aveau o condică anumită, în care să introduceau caracteristicile copiilor studiați. Iată punctele de orientare, după cari să făceau observările:

1. Infățișarea externă: hainele, curățenia, atitudinea, privirea.
2. Iubirea de adevăr, onestitatea.
3. Sentimentele față de părinți și profesori, atitudinea față de conșcolari, amici.
4. Aptitudinile, interesele, ocupațiunea, jocurile, frecventarea cursurilor.
5. Punctualitatea cercetării lecțiilor, lucrările, cărțile, caetele.
6. Viața familiară și societatea afară de școală.
7. Idei relative la cariera viitoare.
8. Propuneri pentru îndreptarea cursurilor și lipsurilor (Vezi: A. Matthias: Educația practică, trad. A. Bogdan-Duică).

Caracteristicile să practică și azi la seminarul universitar dela Iena.

Citez tot din opul amintit o caracteristică scrisă de un dascăl simplu, dar serios: „N. N. are o fire ciudată: el este foarte tardiv și ceremonios; am putea să-l socotim foarte mărginit, dar el este atent și are bunăvoință, gândește corect și, cu toate că vorbește greoi, găsește la urma urmelor răspunsul potrivit. În clasă nu-i cu puțință, ca profesorul să țină seamă deajuns de individualitatea sa, deoarece aceasta cere prea mult timp“.

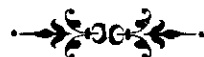
Aceste caracteristici practicate în mod serios,

fără îndoială, au valoare deosebită. Dacă acest lucru să face în cursul mai multor ani, vom ajunge a intra tot mai mult în tainele ascunse ale naturii individuale și aceasta numai în folosul educatorilor poate fi. Dacă-mi aduc bine aminte chiar președintele actual al Reuniunii noastre învățătoarești, cu ocazia adunării generale ținute acum 3 ani în Băile-Erculane, ni-a prezentat o astfel de caracterizare a unui elev, pe care D-Sa l-a studiat timp mai îndelungat. Cine practică acest lucru, nu-i va părea rău!

Ca să obținem rezultate cât mai bune, ne vom folosi de toate datele ce ni le prezintă fiziologia și psihologia experimentală, apoi ale sociologiei. Aceasta o putem face însă numai, dacă vom fi dotdeauna în curent cu știința pedagogică modernă. Iar spre acest scop va trebui să ne procurăm toate mijloacele necesare: cărți, reviste de specialitate, fără de cari înaintarea este imposibilă. Să nu cruțăm nici o osteneală, căci munca noastră va fi bine recompensată prin mulțumirea sufletească, ce o vom avea, știind, că ne-am împlinit datoria.

Am mai avea multe de spus despre individualitate, dar și din cele spuse este evident rolul ei hotărâtor în educație. Este cel mai puternic factor natural al educației.

Deci, căutați a cunoaște cât mai temeinic individualitatea elevului vostru, dacă voți să-l stăpâniți și să-l puteți conduce!

Știri

Răspândirea veștilor falze să pedepsește aspru. Dl ministru de interne ungar a dat un ordin împotriva persoanelor, cari acum răspândesc vești neadevărate. Dacă cineva în legătură cu războiul născoceste știri de spaimă ori răspândește știri falze sau afirmă, că cutare soldat e rănit, prins ori mort — deși nu e deplin sigur despre starca adevărată a lucrului — acela să pedepsește cu închisoare până la 15 zile și amendă până la 200 cor.

Ce povestesc răniții? Un căpitan rus despre armata noastră. Un colaborator al foii Grazer Volksblatt a vorbit într'un spital din Graz cu un capitan rus rănit, care a declarat următoarele: „Dela începutul operațiunilor noastre am luat parte în campania împotriva armatei austro-ungare, și nu pot decât să-mi exprim respectul și admirarea pentru vitejia, cu care să luptă pe câmpiile galițiene în împrejurările grele de acolo. Toți ofițerii din regimentul meu se gândesc la fel. Nu pot să-mi ascund părerea, că ostașii armatei austro-ungare sânt cu mult mai bine pregătiți, decât trupele noastre; aceasta să esplică, în parte, prin faptul, că armata monarhiei austro-ungare dispune de un material de oameni mai bun decât al nostru. Durere a trebuit să mă conving, că oamenii dvoastră au învățat să puște admirabil și

că suportă focul cel mai aspru. La atacul cu baioneta armata dvoastră e incomparabilă. Durere, aceasta ni s'a dovedit nu odată. În multe privințe soldații armatei austro-ungare ar putea să ne servească drept exemplu".

Gavril Hango, presbiter și catihet gr. ort. rom. la penitențierul reg. ung. și la gimnaziul reg. ung. din Gherla, fost deputat la sinodul arhidiecezan, membru la multe societăți culturale, după un morb scurt și grav, a încetat din viață în Gherla la 23 Septembrie (6 Oct.) 1914 la orele 7 dimineața în al 52-lea an al etății și al 23 al preoției.

Osămintele pământești ale mult regretatului defunct au fost așazate spre vecinică odihnă în cimiterul românesc din Gherla, după ritul bisericeii gr. ort., rom., în 23 Septembrie (6 Octombrie) 1914 la orele 4 p. m. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Învățători în război? Inspectoratul regesc de școale din comitatul nostru a compus un conspect, din care să vede, că supt steag se află 160 învățători, și adică: 70 dela școalele de stat, iar 90 dela școalele confesionale. O reuniune de învățători a rugat pe dl ministru al instrucțiunii, să mijlocească, ca învățătorii duși în război să fie concediați, spre a putea ținea prelegeri regulate în școale. E multă nădejde, că cererea să va împlini.

Cometă. În apropierea Carului mare — după spusele observatorului din Kalocsa — va fi observată în luna Octombrie cometa cu numele Delevan.

Ingrijii-vă de poame uscate și de compoturi. În vremile critice pe cari le-am ajuns și cari pot ținea încă mult, fiecare trebuie să fie cu mare băgare de seamă, ca să aibă cele necesare pentru hrana zilnică. Războiul cumplit cine știe ce ne rezervă pentru la iarnă. De aceea ministrul de agricultură atrage atenția tuturor cetățenilor țării, ca să se aprovizioneze pe toate căile cu cele necesare pentru iarnă și-i îndeamnă, ca să facă și conserve din poamele, pe cari tocmai acum le culeg și cari, în parte, să devălesc de geaba. Să atrage în special atenția, ca oamenii să coacă și să uște cât mai multe poame pe coșere și să-și puie compoturi. Ministrul a îndatorat toate școlile de agricultură precum și celelalte instituții, cari dispun de mijloace de conservat poamele, ca să stee gratuit la dispoziția publicului, ajutându-l să-și puie conserve pentru iarnă. Pentru întreținutarea lor nu să plătește nici un fel de taxă, ci să dau numai lemnele necesare de foc.

Preoțimea și învățătorimea noastră să sfătuiască pe credincioși a se îngriji pe toate căile cu puțință de prevederea cu conserve pentru iarnă. 3—3

Bibliografie.

Cosinzeana. Nr 39: Însemnările unui completat mobilizat. Din Perzia peste Caucaz la Constantinopol. Rânduri mărunte. Militare (poezie). Alarmă. Au fost dureri (poezie). Catedrala din Reims. După ploae.

Antialcoolul. Nr 45: Alcoolismul infantil. Alcoolul în război, Dr M. G. Popovici. Opera de distrucțiune a alcoolului în organism, I. Bojoru. Liga internațională, prof. Dr M. Minovici. Neam rău, Haralamb G. Lecca. Păcatele părinților. Rolul preoților în combaterea alcoolismului în Ardeal. Goana contra alcoolului în diversele țări. Tratamentul alcoolicilor. Alcoolul: iată inamicul! Ravagiile alcoolismului. Varia.

Concure.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Gorua** (Gorony), protopresbiteratul Oraviței, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Emolumentele :

1. Salar fundamental 1000 cor., solvit din averea bisericii.
2. Intregirea la salarul fundamental și eventual gradațiuni să asigură din partea statului.
3. Pentru participare la adunarea generală a conferințelor învățătoresți 30 cor.
4. Scripturistica școlară 10 cor.
5. Pentru conferința învățătorilor, dacă va participa, 20 cor.
6. Dela înmormântări unde este poftit 1 cor.
7. Cvarțir în natură cu grădină de legumi și grajd de vite.

Alesul învățător este îndatorat, pelângă instruirea școlară, a cerceta regulat sf. biserică, a conduce tinerimea școlară la sf. biserică la toate slujbele dzești, a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea în cântările bisericesti, și în fine a îndeplini agendele scripturistice de notar ale comitetului și sinodului parohial.

Sânt preferiți cei cu cunoștință muzicală și în stare a conduce cor vocal.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne petițiile Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral or. rom. din Boksánbánya, conform normelor prescise în lege, și a se prezenta în vr-eo Duminică sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare, dar nu în ziua alegerei.

Gorua (Gorony) din ședința comit. parohial ținută la 18 Septembrie 1914.

Mateiu Popoviciu

preot, preș. com. par.

George Stefan

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar*, adm. prot., protopop.